

Kronika 1976

OBSAH

Od kronikára	2
Oslavy 31. výročia oslobodenia mesta	2
Významné návštevy	3
Voľby do zastupiteľských zborov.....	3
Z volebného programu	4
Z výstavby	4
Oslavy 32. výročia Karpatsko-dukelskej operácie	5
Tematická výstavka v múzeu ukrajinskej kultúry	5
Pohľad do matriky	5

Od kronikára

Vážený čitateľ

Som Juraj Valoch, narodený 5. januára 1947 v obci Ruská Volová okres Humenné. Vo Svidníku trvale bývam od roku 1970 a pracujem na okresnom súde vo Svidníku ako vedúci súdnej správy.

Strednú všeobecno-vzdelávaciu školu v Snine som ukončil v roku 1965, potom som študoval na Filozofickej fakulte v Prešove, pracoval som na ústrednom výbore KZUP v Prešove a po vytvorení okresu Svidník v roku 1969 som prišiel pracovať do Svidníka.

Nakoľko doterajší kronikár Ján Zbihlej (v čase zápisu do kroniky už nebohý) zo zdravotných dôvodov a pre pokročilý vek nemohol plniť túto náročnú činnosť ako je práca kronikára, uznesením Rady Mestského národného výboru vo Svidníku číslo 50/78 zo dňa 23. mája 1978 bol som poverený viesť mestskú kroniku od roku 1976.

Toto moje schválenie za kronikára mesta považujem za veľkú česť pre mňa a sľubujem, že túto dôveru nesklamem.

Čitateľovi kroniky predložím v chronologickom poradí významné udalosti, ktoré sa udiali v našom meste tak, aby bol úplný obraz hospodárskeho, politického, kultúrneho a spoločenského rozvoja mesta.

Voloch Juraj

Oslavy 31. výročia oslobodenia mesta

Občania mesta Svidník dňa 19. januára 1976 si pripomenuli 31. výročie oslobodenia slávnou Sovietskou armádou.

Na slávnostnej manifestácii pracujúcich a mládeže v Dome kultúry bolo poukázané na výsledky, ktoré sa dosiahli za 31 rokov mierového budovania mesta a tiež na úlohy, ktoré v rámci volebného programu v nastavajúcom období treba plniť.

V druhej časti manifestácie bol kultúrny program, v ktorom vystúpil Zakarpatský hudobný súbor z Užhorodu v ZSSR s hrou A. Dovženka „Nezabudnuteľné.“

V rámci osláv 31. výročia oslobodenia mesta sa uskutočnil II. ročník Svidníckeho divadelného festivalu. Na prehliadke profesionálnych divadelných súborov v čase od 20.1. do 23.1.1976 vystúpili:

20.1. Divadlo Jonáša Záborského z Prešova s hrou: „Milujem, milujem“ autorov Massa a Červinského.

21.1. Krajské divadlo v Nitre s hrou „Klamár“ autora Goldoního.

22.1. Ukrajinské národné divadlo v Prešove s hrou „Žemľa“ autorky Oľgy Kobiljanskej.

23.1. Štátne divadlo v Košiciach s hrou Ivana Bukovčana „Luigiho srdce“

Vďaka patronátnym závozom, prevzali patronáty nad jednotlivými predstaveniami bolo hľadisko mestskej osvetovej besedy vždy plné a ľudia z predstavení odchádzali s hlbokými umeleckými zážitkami, aké môžu dať profesionálni umelci.

Významné návštevy

V rámci osláv XXVII. osláv slávnosti piesní a tancov ukrajinského obyvateľstva v ČSSR zavítali do Svidníka veteráni druhej svetovej vojny zo Zakarpatskej oblasti Ukrajinskej SSR. Priami účastníci bojov o Duklu spolu so svojimi druhmi z ČSSR položili vence k pamätníku Červenej armády vo Svidníku, prehliadli Dukelské múzeum a ostatné pamätihodnosti Svidníka.

Svidník navštívil aj sovietsky kozmonaut generál-major G. M. Beregovoj s manželkou. Vo Svidníku tohto host'a privítali vedúci tajomník OV Komunistickej strany Slovenska a predseda Okresného národného výboru.

V polovici septembra 1976 navštívil Svidník a Odevné závody kapitána Nálepku podpredseda vlády Slovenskej socialistickej republiky Dalibor Hanus a minister priemyslu SSR Alojz Kusalík, ktorý bol svojho času aj riaditeľom OZKN v Prešove a má veľkú zásluhu na vybudovaní svidníckeho závodu. Títo hostia si prezreli svidnícky odevný závod, besedovali so zástupcami vedenia straníckej, odborárskej a mládežníckej organizácie čo sú v závode a potom sa stretli na besede s predstaviteľmi mesta a okresu.

V novembri navštívila Svidník Elena Litvajová, členka Predsedníctva ÚV Slovenského zväzu žien. Počas svojej návštevy vo Svidníku oboznámila sa s plnením úloh okresu a mesta v roku 1976 a s priebehom volieb. Zúčastnila sa tiež na zasadnutí Okresného výboru Slovenského zväzu žien, ktoré bolo rozšírené o poslankyne ONV a MsNV vo Svidníku.

Dňa 20. decembra 1976 naše mesto navštívila päťčlenná delegácia zo ZSSR, ktorú viedol prvý tajomník ÚV KSM Kazachstanu Zakaš Kameniledenov. Túto delegáciu na pôde okresu prijal tajomník OV KSS Juraj Jaršínský a predseda OV SZM Peter Čuchta. Delegácia navštívila aj Dukelské múzeum, kde prezrela expozíciu a diorámu.

Voľby do zastupiteľských zborov

Voľby zastupiteľských zborov, ktoré sa uskutočnili dňa 22. októbra 1976 boli aj v meste Svidník prejavom spontánneho súhlasu pracujúcich s politikou KSČ, ktorá stelesňuje ich základné záujmy a boli príležitosťou k ďalšiemu upevneniu spätosti strany a ľudu, prehĺbili morálne a politickú jednotu našej spoločnosti.

Pred voľbami sa uskutočnili predvolebné zhromaždenia, na ktorých boli predstavení voličom navrhnutí kandidáti Národného frontu.

Na takomto predvolebnom zhromaždení v OZKN vo Svidníku bol prítomný aj minister priemyslu SSR, Alojz Kusalík, ktorý bol kandidátom Národného frontu do Slovenskej národnej rady. Na zhromaždení bolo prítomných viac ako 700 pracovníkov závodu.

Po vykonaných voľbách a sčítaní hlasov do Mestského národného výboru bolo zvolených 41 poslancov. Z okresného národného výboru za mesto Svidník bolo zvolených 6 poslancov. Do Krajského národného výboru za mesto bol zvolený jeden poslanec. Do Slovenskej národnej rady bol zvolený jeden poslanec a to Alojz Kusalík. Do Snemovne národov Federálneho zhromaždenia bol zvolený jeden poslanec, Michal Rusnák, predseda

Jednotného roľníckeho družstva v Stropkove do Snemovne ľudu inžinier Anton Kožík, riaditeľ Strojárni potravinárskeho priemyslu vo Svidníku.

12. novembra 1976 za účasti člena predsedníctva a vedúceho tajomníka OV KSS Šimona Kolcuna, člena predsedníctva OV KSS a predsedu ONV Jozefa Gusa, členky Pléna KV KSS a predsedkyne mestského výboru KSS Heleny Masicovej, uskutočnilo sa prvé zasadnutie novozvolených poslancov Mestského národného výboru vo Svidníku.

Po voľbe mandátovej komisie, ktorá overila platnosť výsledkov volieb, predseda ONV preložil návrh, v mene orgánov Národného frontu, aby do Rady MsNV boli zvolení: Jozef Baslár, Ján Stupák, Milan Paranič, Andrej Paňko, Mária Bilančíková, Ján Kudla, Jozef Juhaščík, Ing. Mikitka Ján, Šandala Michal.

Hlasovaním poslancov bola Rada mestského národného výboru jednohlasne zvolená.

Za predsedu Mestského národného výboru bol zvolený: Jozef Baslár

Za tajomníka: Andrej Paňko

Za podpredsedu: Ján Stupák a Milan Paranič

Ustanovujúce plénum zároveň skrátilo aj uznesenie o vytvorení jednotlivých komisií národného výboru.

V ďalšom chode zasadnutia bol schválený volebný program mesta.

Z volebného programu

Z volebného programu vyplýva, že v rokoch 1976-1980 sa bude realizovať výstavba materskej škôlky a detských jasí, 9/18 triedna škola na sídlisku „Utra“ nové predajne objekty, služby, osvetová beseda, inžinierske siete pre individuálnu bytovú výstavbu za Domovom dôchodcov a za nemocnicou, s celkovým rozpočtovým nákladom vymenovaných akcií v sume 45 703 000 korún. Individuálna bytová výstavba za Domom dôchodcov počítá s výstavbou najmenej 150 domov v rádovej zástavbe.

Z výstavby

Dňa 1. septembra 1976 bola odovzdaná do užívania druhá základná deväťročná škola na Nižnom Svidníku, ktorú začalo navštevovať viac ako 600 žiakov a to rozdelením prvej ZDŠ, kde muselo byť pre nedostatok vyučovacích priestorov zavedené dvojsmenné vyučovanie.

Dňa 21. októbra 1976 bol vo Svidníku slávnostne otvorený obchodný komplex, povyše budovy ONV, kde sú umiestnené: samoobsluha potravín, mäsa, ovocie a zelenina, kuchynské potreby, klenoty, nábytok, odevy reštaurácia a samoobslužná linka – jedáleň. Reštaurácia bola pomenovaná názvom „Verchovina“. Našla tu príbytok aj úradovňa „Čedok“. Celkový náklad tejto stavby činil viac ako 20 miliónov korún. Celková predajná plocha je 1 156 m² a 1 169 m² skladovacích priestorov. Pri otvorení tohto komplexu mal slávnostný príhovor predseda ONV Jozef Palovčík a prítomná bola aj delegácia mesta vedená predsedom Jozefom Baslárom. Pred obchodmi na prvý nákup čakalo viac ako 1 000 ľudí, obyvateľov mesta a blízkeho okolia.

Oslavy 32. Výročia Karpatsko-dukelskej operácie

Historická Dukla a Svidník boli dňa 3. októbra 1976 miestami osláv 32. výročia tejto významnej bitky v druhej svetovej vojne a oslavami dňa Československej ľudovej armády. Delegácia národnej obrany armádnym generálom Martinom Dzurom, delegácia strednej skupiny sovietskych vojsk vedená generál- plukovníkom Ivanom Kanovičom Teničšenom, delegácia hlavného velenia spojených ozbrojených síl štátov Varšavskej zmluvy v ČSSR vedená generál – plukovníkom Dimitrijom Ivanovičom Litovcevom, delegácia Východoslovenských stranických a štátnych orgánov vedená Jánom Pirčom, tajomníkom východoslovenského krajského výboru strany a zástupcovia okresu ako aj mesta Svidník vedení Šimonom Kolcúnom, vedúcim tajomníkom OV KSS za zvukov pochodu padlých revolucionárov položili vence k pamätníku na Dukle a vo Svidníku, pri ktorých stáli čestné stráže a horeli grécke ohne. Potom si delegácie prezreli vyhladkovú vežu na Dukle, ktorá stojí na mieste, kde za bojov na Dukle a o Dukelský priesmyk bola pozorovateľňa veliteľa 1. Československého armádneho zboru generála Ludvíka Svobodu.

V rámci týchto osláv zavítali do nášho mesta v dňoch 24.-28. októbra družobná delegácia Zakarpatského oblastného výboru Komunistickej strany Ukrajiny vedená tajomníkom Mikolajom Miholajevičom Semenjukom. V delegácii boli Vasilij Michajlovič Kružanica, Fedor Vasilevič Kinč, Lidija Timofejevna Turoková. Delegáciu sprevádzal tajomník Východoslovenského krajského výboru strany Rudolf Blaho. Delegácia položila vence k pamätníkom vo Svidníku i na Dukle. Oboznámila sa s rozvojom mesta i okresu Svidník.

Tematická výstavka v múzeu ukrajinskej kultúry

14. októbra 1976 v priestoroch Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku bola otvorená tematická výstavka nedožitým 70-inam a 5. výročiu úmrtia národného umelca maliara Dezidera Millyho (1906-1971), ktorý pôsobil a tvoril medzi ukrajinským ľudom severovýchodného Slovenska.

Na otvorení vernisáže sa zúčastnila aj delegácia mesta, vedená podpredsedom MsNV Jánom Stupákom. Prítomná bola aj manželka umelca.

V súčasnom ročníku 1976/1977 futbalový oddiel OZKN vo Svidníku postúpil do Národnej ligy (Najväčšia futbalová súťaž na Slovensku). Avšak koncom ročníka v roku 1977 po zmene súťažného poriadku vypadli zo súťaže a prešli do druhej slovenskej národnej ligy.

Na počesť výročia Slovenského národného povstania sa konal 17. ročník Dukelského behu mieru. Na trati dlhej 20 kilometrov od pamätníka na Dukle po štadión OZKN vo Svidníku prvý dobehol Kazimieř z Poľskej ľudovodemokratickej republiky, časom 1 hodina 1 minúta a 65,0 sekundy. Druhý bol Antonín Javorka a tretí Jozef Aicheban. Zo svidníckych pretekárov Milan Vančišin obsadil sedemnásť miesto.

Pohľad do Matriky

Počet obyvateľov mesta k 31. decembru 1976: 5 551 občanov
V roku 1976 v meste bolo sobášov: 18

V roku 1976 v meste bolo rozvodov: 5

V roku 1976 v meste sa narodilo: chlapcov: 73
dievčat: 80

V roku 1976 z radov občanov mesta zomrelo: mužov: 29
žien: 18

Najčastejšie príčiny úmrtia boli: staroba, vysoký vek, srdcové onemocnenia. Epidémie sa nevyskytli.